

Nome
kommune

Nome kommune

Alkoholpolitiske retningslinjer 2024 - 2028

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Målsetning.....	3
3	Alkoholoven og definisjoner.....	3
3.1	Definisjon av viktige begreper.....	3
4	Bevillingsmyndighet	4
4.1	Avgjørelser som fattes av kommunestyret	4
4.2	Avgjørelser som fattes av helse-, omsorgs- og oppvekstutvalget.....	4
4.3	Avgjørelser som fattes av kommunedirektøren.....	4
5	Bevillingsperioden	5
6	Vilkår for salgs- og skjenkebevilling.....	5
6.1	Generelle vilkår.....	5
6.2	Enkeltanledning.....	6
6.3	Ambulerende skjenkebevilling	6
6.4	Salg av alkoholholdig drikk tilvirket i egen virksomhet	6
6.5	Forsamlingslokaler.....	6
6.6	Nettsalg og hjemlevering	7
6.7	Selvbetjente kasser i betjente butikker.....	7
7	Salgs- og skjenketider	7
7.1	Salgstider	7
7.2	Skjenketider for øl og vin.....	8
7.3	Skjenketider for brennevin.....	8
7.4	Uteservering	8
7.5	Hoteller og andre overnattingssteder	8
8	Saksbehandling.....	8
9	Gebyrer.....	9
10	Kontrollvirksomheten.....	9

1 Innledning

Kommunen er gjennom Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven) pålagt å ha en alkoholpolitisk handlingsplan. Alkoholloven setter rammene for hvordan alkoholpolitikken skal forvaltes, men innenfor disse rammene er kommunen tillagt et betydelig ansvar og en stor frihet til å utforme egen alkoholpolitikk. Loven gir ingen direkte anvisninger om hva planen skal inneholde, men den bør angi de hoved- og delmål som kommunen legger til grunn for sin alkoholpolitikk, og hvilke virkemidler som skal benyttes for å nå disse målene.

De alkoholpolitiske retningslinjene er utarbeidet med utgangspunkt i alkoholloven, alkoholforskriften og ut ifra gjeldende praksis og erfaring fra sektoren. Dokumentet gir en oversikt over sentralt regelverk og de lokale alkoholpolitiske føringene for bevillingsperioden.

Dokumentet gir også informasjon og veiledning til bevillingshavere, og vil være retningsgivende for beslutningsmyndigheten ved avgjørelse i bevillingssaker.

2 Målsetting

Utgangspunktet for norsk alkoholpolitikk er at alkohol er en lovlig vare, men at det er nødvendig med ulike virkemidler for å begrense skadevirkningene av forbruket. Målet for norsk alkoholpolitikk er å redusere de samfunnsmessige og individuelle skadene som alkoholbruk kan medføre. Virkemidlene for å nå disse målene er blant annet:

- avgiftsnivået på alkohol
- begrense tilgjengeligheten
- holdningsskapende tiltak og informasjon om følgene av alkoholbruk
- behandlingstilbud til de som skades av alkoholbruk

Nome kommune har som målsetting å redusere helseskader knyttet til alkoholbruk. Det skal i særlig grad satses på forebyggende tiltak, holdningsskapende arbeid, hjelpetiltak og alkoholfrie tilbud. Dette for å sikre innbyggerne trygghet, gode møteplasser, livskvalitet og velferd.

Nome kommune skal jobbe for at unge utsetter bruken av alkohol. Unge skal få tilgang til ulike møteplasser og aktiviteter som sikrer at de kan ta et reelt valg om bruk av alkohol og andre rusmidler.

3 Alkoholloven og definisjoner

Alkohollovens formål er, som beskrevet i alkoholloven § 1-1, i størst mulig utstrekning å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

3.1 Definisjon av viktige begreper

Alkoholholdig drikk er en fellesbetegnelse på drikker som inneholder mer enn 2,5 volumprosent alkohol, jf. alkoholloven § 1-3 første ledd.

Alkoholholdig drikk gruppe 1: drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol.

Alkoholholdig drikk gruppe 2: drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol.

Alkoholholdig drikk gruppe 3: drikk som inneholder f.o.m. 22 til og med 60 volumprosent alkohol.

Salg, skjenking eller utlevering av alkoholholdig drikke i gruppe 3 må ikke skje til noen under 20 år, jf. alkoholloven § 1-5 første ledd.

Salg, skjenking eller utlevering av alkoholholdig drikke i gruppe 1 og 2 må ikke skje til noen som er under 18 år, jf. alkoholloven § 1-5 annet ledd.

Salg – overdragelse av alkoholholdig drikk til forbruker mot vederlag for drikking utenfor salgsstedet, jf. alkoholloven § 1-4 første ledd.

Skjenking – salg for drikking på stedet. Som skjenking regnes det også når bevillingshaver vet om at det drikkers i deler av hans hus som han har rådighet over, eller på andre steder i hans besittelse, eller i husets nærmeste tilliggelser, jf. alkoholloven § 1-4 annet ledd.

Sluttet selskap - Med «sluttet selskap» menes at det allerede, og før skjenkingen begynner, er dannet en sluttet krets av personer som samles for et bestemt formål i et bestemt lokale. Kretsen av personer må ikke være åpen for utenforstående, og deltagerne må ha en eller annen tilknytning til de som inviterer til selskapet. Det er ikke tilstrekkelig at man før arrangementet skriver seg på en liste eller kjøper billetter.

Arrangementer som ikke oppfyller lovens krav til sluttet selskap:

- vanlige medlemsmøter i en forening
- sammenkomster for idrettslag, klubber, organisasjoner o.l.
- studentfester eller russearrangementer
- kundekvelder, mat- og vinkurs, kunstutstillinger, VIP-arrangementer
- arrangementer som har begrenset tilgang, men hvor det ikke foreligger nødvendig tilknytning til den/de som inviterer

Listen er ikke uttømmende.

4 Bevillingsmyndighet

Det er kommunen som gir salgs- og skjenkebevilling etter bestemmelsene i alkoholloven, med mindre det gis statlig bevilling, jf. alkoholloven § 1-7.

I Nome kommune er myndigheten delegert på følgende måte:

4.1 Avgjørelser som fattes av kommunestyret

- Vedtar alkoholpolitiske retningslinjer

4.2 Avgjørelser som fattes av helse-, omsorgs- og oppvekstutvalget

- Prinsipielle saker knyttet til alkoholloven

4.3 Avgjørelser som fattes av kommunedirektøren

- Avgjøre bevillingssaker innenfor de rammer som er satt i alkoholpolitiske retningslinjer og ruspolitisk handlingsplan.

5 Bevillingsperioden

Salgs- og skjenkebevillinger kan gis for fire år av gangen, med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer, jf. alkoholloven § 1-6 første ledd.

Eksisterende kommunale bevillinger til salg av alkoholholdig drikke i gruppe 1 (dagligvarebutikker, bryggeri) og gruppe 2 og 3 (Vinmonopolet) opphører ikke så lenge stedet er i drift og i samme lokale, men forlenges for fire nye år uten ny søknad.

Alle eksisterende skjenkebevillinger videreføres for bevillingsperioden 2024 – 2028. Dette betyr at kommunens skjenkesteder automatisk får ny bevilling fra 1. oktober 2024 til 30. september 2028.

Skjenking og salg av alkoholholdig drikk skal til enhver tid utøves i samsvar med alkoholloven og forskrifter gitt med hjemmel i denne, samt regler fastsatt i disse retningslinjer.

6 Vilkår for salgs- og skjenkebevilling

6.1 Generelle vilkår

For å kunne få salgs- eller skjenkebevilling, er det vilkår i alkoholloven som må være oppfylt.

Før søknaden avgjøres, skal det innhentes uttalelse fra sosialtjenesten (NAV), politiet og skatte- og avgiftsmyndighetene.

Bevillingshaver og personer med vesentlig innflytelse på virksomheten må ha utvist uklanderligandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte- og regnskapslovgivningen. I vandelsvurderingen tas det ikke stilling til forhold som er eldre enn 10 år.

For hver bevilling skal det utnevnes en styrer og stedfortreder, disse må godkjennes av bevillingsmyndigheten. Det kan gjøres unntak for kravet om stedfortreder dersom det vil virke urimelig ut ifra salgs- eller skjenkestedets størrelse. Styrer og stedfortreder må være ansatt på stedet, eller arbeide i virksomheten i kraft av eierstilling. De må være over 20 år og må kunne dokumentere bestått kunnskapsprøve i alkoholloven. Kunnskapsprøven avlegges hos bevillingsmyndigheten, og ved bestått prøve vil det utstedes et bevis som er gyldig på ubestemt tid. Det er krav om uklanderligandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål. Det tas ikke stilling til forhold som er eldre enn 10 år.

For bevilling til AS Vinmonopolet er det unntak for vandelskrav, og kravet om styrer og stedfortreder, jf. alkohollovens § 1-7 b andre ledd og § 1-7 c første ledd.

Når vilkårene er oppfylt, er det opp til kommunen å bestemme om bevilling skal gis. Kommunen kan utøve skjønn ved behandling av bevillingssøknaden, ved å blant annet legge vekt på antall salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet og målgruppe.

Som et ledd i det forebyggende arbeidet skal det ikke gis fast bevilling til salg eller skjenking av alkohol til serveringssteder som ligger i tilknytning til undervisningsinstitusjoner, idrettsarenaer, områder i tilknytning til barn og unges fritidsaktiviteter, eller steder som retter seg spesielt mot ungdom (eks. ungdomsklubber).

Det gis heller ikke bevilling til salg eller skjenking av alkohol til:

- arrangement som i hovedsak retter seg mot ungdom

- arrangement knyttet til idrett
- kiosker, bensinstasjoner, gatekjøkken o.l.
- frisørsaloner

Ved skjenkebevilling til enkeltstående arrangement som er i tilknytning til steder barn og unge oppholder seg, skal det være et forsvarlig vakthold for å sikre at alkoholholdig drikke ikke distribueres til personer under 18 år. I tillegg skal det være egne alkoholfrie soner dersom barn og unge er en del av slike arrangementer.

Nome kommune har ikke satt noen øvre grense på antall salgs- og skjenkesteder.

6.2 Enkeltanledning

Bevilling for en enkelt anledning kan gis hvis du skal ha et arrangement som er åpent for publikum, i lokaler uten skjenkebevilling eller utendørs på et avgrenset område. Det kan f.eks. være konsert, russearrangement, kundekveld, medlemsmøter og de arrangementer som ikke faller inn under ambulerende bevilling.

De som har fast bevilling, kan søke om utvidelse av skjenketid eller utvidelse av skjenkeareal for en enkelt anledning.

Det skal utnevnes en styrer og en stedfortreder for bevillingen, og disse må ha fylt 20 år. Det er krav om vakthold, og på større arrangementer må politiets krav om bruk av godkjente ordensvakter følges for å få bevilling.

Kommunen ønsker at russefeiring skal foregå i trygge og sikre omgivelser. Søknad om russearrangement som krever bevilling avgjøres i samarbeid med politiet. Russearrangement skal kun være for de som er russ og deltakere på arrangementet skal være over 18 år.

6.3 Ambulerende skjenkebevilling

Ambulerende bevilling kan bare gis for arrangementer hvor deltagerne utgjør et sluttet selskap. Gjester har ikke anledning til å ta med egen alkoholholdig drikke på et slikt arrangement.

Nome kommune oppretter 10 ambulerende skjenkebevillinger til bruk hvert år.

6.4 Salg av alkoholholdig drikk tilvirket i egen virksomhet

En kommunal salgsbevilling kan utvides til å omfatte salg av alkoholholdig drikk som er innført eller tilvirket for salg i egen virksomhet.

Bevillingen kan bare gis hvis tilvirkningen skal skje ved salgsstedet, og tilvirkningen og salget utgjør en del av stedets helhetlige karakter og salgstilbud. Ved tilvirkning av alkoholholdig drikk i gruppe 2, kreves det at minst en tredjedel av innsatsvarene må være egenprodusert, og salget begrenses til inntil 15 000 liter per år, jf. alkohollovens § 1-7f.

6.5 Forsamlingslokaler

For forsamlingslokaler er hovedregelen at det er forbudt å drikke eller servere alkohol hvis det ikke foreligger bevilling til dette, uavhengig om serveringen skjer mot vederlag eller ikke, jf. alkoholloven § 8-9 første ledd.

Det er gjort unntak fra bevillingskravet i særlige tilfeller. Felles for unntakene er at de kun retter seg mot vederlagsfri servering. Ved servering av alkohol mot vederlag skal det alltid søkes skjenkebevilling.

For å drikke og servere alkohol uten skjenkebevilling ved forsamlingslokale må:

- skjenking skje vederlagsfritt/uten betaling
- lokalet disponeres av eier, leietaker eller leies av privatpersoner og
- lokalet må benyttes til sluttet selskap

6.6 Nettsalg og hjemlevering

Søknad om bevilling må skje til kommunen der virksomheten er lokalisert. Det må i tillegg søkes bevilling i alle kommuner hvor det skal utleveres alkoholholdig drikk.

Utlevering av alkoholholdig drikk må

- skje innenfor gjeldende salgstider i kommunen
- kun skje til personer over 18 år
- ikke skje til personer som åpenbart er påvirket av rusmidler

Ved utlevering skal kunden kvittere for å ha mottatt alkoholholdig drikk. Det er ikke anledning til å sette igjen varer utenfor døren hvis kunden ikke er hjemme.

Det er tillat å legge ut produktbilder ved nettsalg av alkohol, men alt salg må skje i henhold til reklameforbudets bestemmelser, jf. alkoholloven § 9-2 første ledd og alkoholforskriftens kapittel 14.

6.7 Selvbetjente kasser i betjente butikker

Det skal ikke selges alkoholholdig drikk til personer under 18 år. Salg av alkoholholdig drikk må skje innenfor den salgstiden som er fastsatt av kommunen. Ansatte må godkjenne kjøp av aldersbestemte varer, og det skal ikke selges alkoholholdig drikk til personer som åpenbart er påvirket av alkohol.

7 Salgs- og skjenketider

Salgs- og skjenketider følger alkoholloven § 3-7 og § 4-4.

Salg av alkoholholdig drikk er forbudt etter kl. 20 på hverdager og etter kl. 18 på dager før søndag og helligdager.

Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 1 og gruppe 2 er forbudt mellom kl. 03.00 og 06.00.

Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 er forbudt mellom kl. 03.00 og 13.00.

Kommunestyret kan innskrenke eller utvide tiden for salg og skjenking, men ikke utover ovennevnte begrensninger satt i alkoholloven.

I Nome kommune er tillatte salgs- og skjenketider som følger:

7.1 Salgstider

Salg av alkoholholdig drikk i gruppe 1 kan foregå mellom følgende klokkeslett:

Mandag – fredag kl. 08.00 – 20.00

Lørdag og dagen før helligdager kl. 08.00 – 18:00

Unntak fra dette er dagen før Kristi Himmelfartsdag, da kan salget skje frem til kl. 20.00.

Salg og utlevering av øl skal ikke skje på søndager og helligdager, 1. mai og 17.mai.

7.2 Skjenketider for øl og vin

Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 1 og gruppe 2 på serverings- og skjenkesteder kan skje på følgende tidspunkt:

Søndag til torsdag: kl. 12.00 – 01.00

Fredag og lørdag: kl. 12.00 – 02.00

Konsum av skjenket alkohol må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens slutt.

7.3 Skjenketider for brennevin

Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 på serverings- og skjenkesteder kan skje på følgende tidspunkt:

Søndag til torsdag: kl. 13.00 – 01.00

Fredag og lørdag: kl. 13.00 – 02.00

Konsum av skjenket alkohol må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens slutt.

7.4 Uteservering

Uteservering kan etableres som en utvidelse av allerede eksisterende serverings- og skjenkested. Dette må søkes om til kommunen. Før uteservering kan skje, må søker dokumentere at søker har lovlig adgang til å benytte arealet til uteservering med kopi av leiekontrakt eller bekreftelse på at arealet ligger på egen grunn.

I tillegg må:

- skjenkearealet på uteserveringen være klart avgrenset mot det arealet som ikke er skjenkeareal
- lyden fra musikk, underholdning eller samtale ikke være slik at det er til vesentlig sjenanse eller ulempe for dem som bor eller oppholder seg ved området hvor uteserveringen foregår

Uteservering av alkohol kan skje alle dager mellom kl. 12:00 – 24:00.

Utvidelse av skjenketiden kan søkes om i forbindelse med spesielle arrangement og vil bli vurdert i hvert enkelt tilfelle. Vedtak gjøres i henhold til delegeringsreglementet.

7.5 Hoteller og andre overnattingssteder

Skjenking av øl, vin og brennevin ved overnattingssteder som har slik bevilling kan skje på følgende tidspunkt:

Øl og vin: kl. 08.00 – 02.00

Brennevin: kl. 13.00 – 02.00

8 Saksbehandling

Saksbehandlingstiden for salgs- og skjenkebevillinger er inntil fire måneder fra vi har mottatt all nødvendig dokumentasjon og opplysninger.

Ved søknad om enkeltarrangement må søknaden leveres kommunen minimum fire uker før arrangementet finner sted.

For ambulerende bevilling, er søknadsfristen to uker før arrangementet finner sted.

Behandlingstiden kan bli lenger dersom høringsinstansene bruker lang tid, har bemerkninger til søknaden, eller hvis det gjøres endringer i søknaden underveis i saksbehandlingen.

9 Gebyrer

Bevillingsgebyr for salgs- og skjenkebevilling følger gjeldende satser i alkoholforskriften. Helse- omsorgs- og oppvekstutvalget kan likevel i særlige tilfeller bestemme at gebyret skal settes lavere.

Bevillingsgebyr på kommunal salgs- eller skjenkebevilling av alkoholholdig drikk blir fastsatt for et år av gangen for hver enkelt bevillingshaver, på grunnlag av forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk, jf. alkoholforskriften § 6-1.

Alle med bevilling skal innen 1. mars hvert år levere inn omsetningsoppgaven. Dette gjøres via skjema på kommunens nettside og bekreftelse fra regnskapsfører skal vedlegges.

Dersom det foreligger et avvik på +/- 10 % mellom tidligere oppgitt forventet omsetning og faktisk omsetning, kan bevillingsmyndigheten foreta en etterberegning og et etteroppgjør, jf. alkoholforskriften § 6-3.

10 Kontrollvirksomheten

Kommunen har ansvaret for kontroll med utøvelse av alle kommunale bevillinger.

Nome kommune forlenger automatisk bevillingene til neste periode, men kommunens arbeid med vandelskontroll skal likevel sikres. Vandelsvurdering skal skje minst en gang i løpet av en kommunestyreperiode, og kommunen vil kontakte alle bevillingshavere for å innhente nødvendig informasjon.

Nome kommune skal også føre kontroll med at omsetning av alkohol skjer i henhold til gjeldende regelverk og kommunens alkoholpolitiske retningslinjer. Kontrollene utføres av et eksternt kontrollfirma.

Det utføres det tre ganger så mange kontroller som gitte salgs- og skjenkebevillinger i Nome kommune. Enkeltanledninger og ambulerende bevillinger vil også bli kontrollert. Kontrollene er uanmeldte og skriftlig rapport sendes kommunen etter utført kontroll.

Det skal tildeles prikker ved brudd på alkoholregelverket. Oversikt over overtredelser og hvor mange prikker som skal tildeles, er listet opp i alkoholforskriften § 10-3. Tildeling av flere eller færre prikker for den enkelte overtredelse kan likevel vurderes i særlige tilfeller, jf. alkoholforskriften § 10-4.

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år har fått 12 prikker, skal bevillingen inndras for en uke.